

Broj: 05-02-4-9519/24
Sarajevo, 30.12.2024. godine

POREZNA UPRAVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Ul. Husrefa Redžića br. 4
71000 Sarajevo

Shodno ovlaštenju iz člana 22. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05), a odlučujući po zahtjevu Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine u vezi odredbe člana 7. alineje 28. Zakona o Poreznoj upravi („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14, 91/15 i 44/22), prema članu 6. stav (2) Pravilnika o mišljenjima Porezne uprave („Službene novine Federacije BiH“ br. 32/24 i 67/24) Federalno ministarstvo finansija – Federalno ministarstvo financija, daje:

OPĆE POREZNO MIŠLJENJE

1. Bitni navodi zahtjeva

Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine aktom broj: 13/08-02-3-1556-1/24 od 13.11.2024. godine koji je zaprimljen u Federalnom ministarstvu finansija dana 19.11.2024. godine, podnijela je zahtjev za izdavanje općeg poreznog mišljenja po pitanju priznavanja (procenta) režijskih troškova (struja, grijanje, voda, odvoz smeća i sl.) koji glase na ime poreznog obveznika, a ne na ime obrta, kao troškova samostalne djelatnosti, ukoliko se djelatnost obavlja na adresi kuće u kojoj vlasnik ima prebivalište, odnosno u istom prostoru.

2. Relevantno pravo

1. Zakon o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13):

„1. Porezna osnovica

Član 13.

(1) Dohodak od samostalne djelatnosti predstavlja razliku između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda koji su nastali u poreznom periodu.

(2) Porezna osnovica utvrđuje se primjenom principa blagajne.“

3. Poslovni rashodi

Član 15.

(1) Poslovni rashodi (u daljnjem tekstu: rashodi) koji se mogu odbiti od prihoda su plaćeni troškovi u toku jednog poreznog perioda koji su u potpunosti izričito i direktno povezani sa obavljanjem te samostalne djelatnosti.

(2) Fizicka lica – obveznici poreza na dohodak koji obavljaju registrovanu samostalnu djelatnost, obrtničku ili djelatnost sličnu obrtničkoj, bilo kao osnovno, dopunsko ili dodatno zanimanje, koja za obavljanje registrovane djelatnosti obavljaju robu, odnosno materijal i sirovine, dužni su na kraju poslovne godine sa stanjem na dan 31. decembra, izvršiti popis zaliha robe, odnosno sirovina i materijala na zalihama odnosno u gotovim proizvodima, i to:

- po nabavnoj vrijednosti sa uračunatim porezom na dodatu vrijednost, ako nisu registrovani PDV obveznici;

- po nabavnoj vrijednosti bez poreza na dodatu vrijednost, ako su registrovani PDV obveznici;

(3) Stanje utvrđeno popisom ne prenosi se i ne iskazuje u Knjizi prihoda i rashoda kao početno stanje za narednu godinu.

Nabavna vrijednost robe odnosno materijala i sirovina za obavljanje djelatnosti za koju je porezni obveznik registrovan smatra se poslovnim rashodom ako je ista iskazana u Knjizi prihoda i rashoda ovjerenoj u Poreznoj upravi na osnovu vjerodostojne dokumentacije o nabavci i plaćanju iste.

(4) Porezni obveznici iz stava (2) u Knjizi prihoda i rashoda, kao poslovni rashod za jedan porezni period mogu iskazati nabavnu vrijednost robe, odnosno sirovina i materijala koji su nabavili i naplatili u toku poreznog perioda.

(5) Rashodi koji su predmet odbitka su i:

(1) godišnje takse ili obaveze plaćene stručnim udruženjima ili strukovnim komorama, ukoliko su vezani uz ekonomsku aktivnost poreznog obveznika,

(2) naknade za ishranu za vrijeme rada (topli obrok) zaposlenicima u prostorijama poslodavca u iznosu koji ne prelazi visinu utvrđenu posebnim propisima,

(3) rashodi koji su nastali korištenjem automobila za obavljanje samostalne djelatnosti poreznog obveznika, uključujući gorivo i održavanje automobila,

(4) plaćeni doprinosi za zaposlenike i za sebe u skladu sa posebnim propisima,

(5) troškovi nastali u vezi sa edukacijom zaposlenika, kao i učenjem stranih jezika,

(6) koristi ili naknade date zaposlenicima koje su uključene u plaće zaposlenika do propisanog iznosa,

(7) plaćena posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, opća vodna naknada, naknada za korištenje općekorsnih funkcija šume i članarina turističkih zajednica i druge naknade koje su u vezi sa djelatnošću poreznog obveznika, do visine utvrđene posebnim propisima,

(8) plaćeni porez na imovinu i takse koji se priznaje prema ovom Zakonu;

(9) kamate na kredite i kamate na pozajmice u svrhu poslovanja,

Porezna osnovica odnosno dohodak od samostalne djelatnosti utvrđuje se kao razlika između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda nastalih u poreznom periodu primjenom principa blagajne. Poslovni rashodi predstavljaju troškove koji su plaćeni u toku jednog poreznog perioda i koji su u potpunosti izričito i direktno povezani sa postavljenoj zahtjeva za davanje općeg poreznog mišljenja, utvrđeno je sljedeće:

Analizom relevantnih zakonskih i podzakonskih odredbi, u kontekstu

3. Cijenično stanje i mišljenje:

- (10) nagrade zaposlenicima isplaćene u skladu sa posebnim propisima;
- (11) troškovi putovanja u skladu sa posebnim propisima.
- (6) **Rashodi koji se priznaju u procentualnom iznosu su:**
 - (1) oplašavanje, odnosi sa javnošću i promotivni materijal u visini do 3% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini;
 - (2) troškovi reprezentacije u visini do 1% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini;
 - (3) sponzorstvo u visini do 1% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini u svrhu podrške naučnih, zabavnih i sportskih aktivnosti koje se obavljaju unutar Federacije;
 - (4) donacije u visini do 0,5% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini datih u robu, predmetima ili novcu doznačenom na žiroračun, u kulturne, odgojno-obrazovne, naučne, zdravstvene, humanitarne, sportske i vjerske svrhe, udruženjima i drugim licima koja djelatnost obavljaju u skladu sa posebnim propisima. Izuzetno, donacija iznad propisanog iznosa priznaje se u cijelosti, pod uvjetom da je data na osnovu odluka nadležnih ministarstava o provedbi i finansiranju posebnih programa i akcija u cilju općeg društvenog interesa, ali ne i za redovnu djelatnost primaoca donacije (pokloni).
 - (7) Licima koja ostvaruju dohodak od povremene samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 3) ovog Zakona, rashodi se priznaju u visini od 20% ostvarenog prihoda.
 - (8) Licima koja kao naučnici, umjetnici, stručnjaci, novinari i druga lica u okviru djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 3) ovog Zakona ostvaruju autorske naknade, rashodi se priznaju u visini od 30% ostvarenog prihoda ili u stvarnom iznosu.
- (9) **Rashodima koji se ne mogu odbiti smatraju se:**
 - (1) plaćeni porezi na dohodak u Federaciji;
 - (2) novčane kazne, kamate i kazne koje su dospjele zbog kršenja bilo kojeg Zakona,
 - (3) **rashodi koji nisu nastali u vezi sa sticanjem dohotka,**
 - (4) rashodi koji su registrirani u poslovnim knjigama za koje ne postoji Dokumentacija,
 - (5) premije osiguranja koje plaća poslodavac za svog zaposlenika, izuzet u koliko su premije uključene u plaću zaposlenika,
 - (6) rashodi koji su nastali u vezi sa poslovanjem povezanih lica u mjeri u kojoj prelaze tržišnu vrijednost dobara ili usluga na tržištu,
 - (7) gubitak od prodaje ili prijenosa bilo koje imovine između povezanih lica,
 - (8) donacije političkim strankama.

obavljanjem te samostalne djelatnosti. Navedena odredba predstavlja opće usmjerenje kod kategorizacije troškova na one koji se mogu smatrati poslovnim rashodima i na one koji ne mogu, polazeći od uslova propisanih tom odredbom. Primarni uslov, pored principa blagajne (stvarno plaćeni troškovi), jeste da ti troškovi u potpunosti izričito i direktno nastaju kao posljedica obavljanja samostalne djelatnosti.

Pored općeg usmjerenja, članom 15. Zakona o porezu na dohodak, u stavu (5) pojedinačno su pobrojani rashodi koji mogu biti predmet odbitka, a u stavu (6) istog člana rashodi koji se priznaju u procentualnom iznosu. Nadalje, u stavu (7) istog člana jasno su propisani i rashodi koji se ne mogu odbiti od prihoda, a gdje se pod tačkom 3) navode *rashodi koji nisu nastali u vezi sa sticanjem dohotka.*

Kod obavljanja samostalne djelatnosti u stambenim prostorijama u skladu sa posebnim propisima, režijski troškovi koji nastaju i glase na ime fizičkog lica koji je ujedno i porezni obveznik, a ne na ime obrta/samostalne djelatnosti, nisu propisani kao porezno priznati rashodi naprijed navedenim odredbama Zakona o porezu na dohodak, ni kao predmet potpunog niti djelimičnog (procentualnog) odbitka. Takvi troškovi ne zadovoljavaju osnovnu definiciju poslovnih rashoda iz člana 15. stav (1) Zakona o porezu na dohodak jer ne nastaju *u potpunosti* izričito i direktno samo zbog obavljanja samostalne djelatnosti, nego i zbog činjenice stanovanja u tim prostorijama, odnosno privatnih potreba odvojenih od poslovnih.

S obzirom na to da se u predmetnoj situaciji ne mogu jasno odvojiti poslovni od privatnih troškova, niti su oni nastali isključivo zbog obavljanja samostalne djelatnosti, tj. nastali bi neovisno o tome koristi li se stambeni prostor za obavljanje obrta/samostalne djelatnosti, navedeni režijski troškovi (struja, grijanje, voda, odvoz smeća i sl.) ne mogu se priznati kao poslovni rashodi od samostalne djelatnosti. Kao poslovni rashodi u navedenoj situaciji mogu se priznati samo oni koji ispunjavaju uslove propisane članom 15. stav (1) Zakona o porezu na dohodak, tj. da su isti u potpunosti, izričito i direktno povezani sa obavljanjem samostalne djelatnosti (npr. trošak direktno vezan za održavanje fiskalne kase).

Napomena: Ovo mišljenje važi sve dok se ne izmijene propisi i okolnosti i bilo koji drugi podaci od značaja, sadržani u mišljenju.

S poštovanjem,

